

TĒRVETES NOVADA LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMĀS ZEMES PĀRSKATA IZVĒRTĒJUMS PIECU GADU PERIODĀ

Linards Liepa¹, Vita Cintiņa²

¹Profesionālā bakalaura studiju programmas Zemes ierīcība un mērniecība 1.kursa students

²LLU VBF Zemes pārvaldības un ģeodēzijas katedras vieslektore, Mg.sc.ing.

Kopsavilkums

Šī darba mērķis bija izpētīt Tērvetes novada lauksaimniecības zemes pārskata izvērtējumu piecu gadu periodā. Tērvetes novads ir pašvaldība Zemgalē, netālu no Lietuvas robežas. Izveidots 2002. gada 9. decembrī, apvienojot Augstkalnes, Bukaišu un Tērvetes pagastus. Novada centrs atrodas Zelmeņos. Tērvetes novads atrodas Zemgales līdzenuma dienvidu daļā. Novads robežojas ar Lietuvas Republiku, Jelgavas, Auces un Dobeles novadiem, kā arī Zaļenieku, Krimūnu, Auru, Penkules, Bēnes, Ukru, Vilces pagastiem. Attālums no Tērvetes novada administratīvā centra līdz tuvākai pilsētai Dobelei ir 25 km, līdz Zemgales reģiona centram – Jelgavai 30 km, līdz republikas galvaspilsētai Rīgai 90 km. Tērvetes novadu šķērso valsts autoceļš Dobeles-Bauska, kas ir viens no posmiem tā dēvētajā Zemgales jostā, kā arī valsts autoceļi Jelgava-Žagare un Jelgava – Auce.

Atslēgas vārdi: Tērvetes novads, lauksaimniecībā izmantojamā zeme, zemes pārskats.

Ievads

Darbs tika veikts, lai izpētītu Tērvetes novada lauksaimniecības zemes pārskata izvērtējumu piecu gadu periodā un izpētīt šo pārskatu izmaiņas. Zemes pārskatu veido atbilstoši zemes pārvaldības likuma 21. pantam, kurš ir stājies spēkā no 2015. gada 1. janvāra. Katru gadu Valsts zemes dienestam līdz 15. martam, pēc stāvokļa 1. janvārī, ir jāsagatavo pārskatu par zemes sadalījumu atbilstoši teritorijas izmantošanai, zemes lietošanas veidiem un īpašuma tiesību statusam katrā administratīvajā teritorijā, teritoriālā iedalījuma vienībā un valstī kopumā. Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Pētījuma metodes un izmantotie avoti

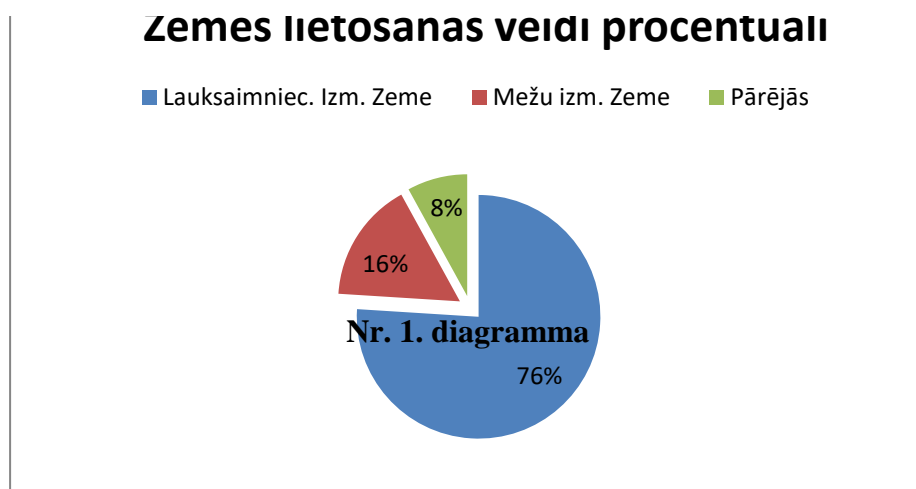
Darba gaitā tika pētītas dažādas internetā pieejamās informācijas saites – www.likumi.lv, www.tervetesnovads.lv, lai izpētītu un apkopotu Tērvetes novada zemes pārskata izvērtējumu piecu gadu periodā. Noslēgumā tika izpētīti rezultāti un izdarīti secinājumi.

Diskusijas un rezultāti

Tērvetes novads ir izveidots 2002.gada 9.decembrī, apvienojoties Tērvetes, Augstkalnes un Bukaišu pagastiem. Tērvetes novada teritorijas platība sastāda 22424,2 ha, no kuriem

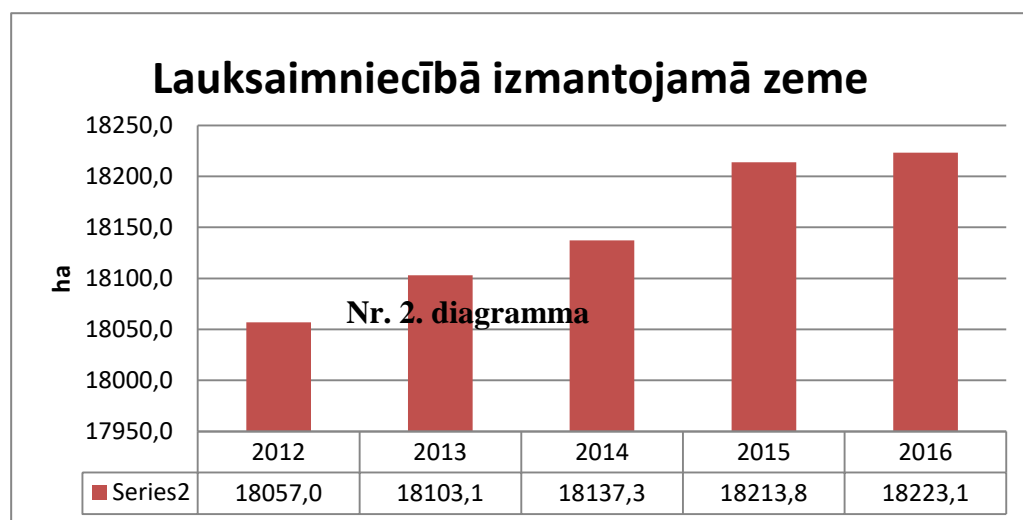
9289,1 ha ir Tērvetes pagasta teritorija, 6469,7 ha ir Augstkalnes pagasta teritorija un 6665,4 ha ir Bukaišu pagasta teritorija.

Tērvetes novadā galvenais zemes lietošanas veids ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas sastāda 16966,5 ha, kas ir 76 % no kopējās zemes platības. Nākošais zemes lietošanas veids ir meži, kas sastāda 3664,7 ha vai 16 % no kopējās zemes platības. Pārējie zemes lietošanas veidi: krūmāji, purvi, ūdensobjektu zeme, zeme zem ēkām un būvēm, zeme zem ceļiem un pārējās zemes, kas kopā sastāda 1793 ha vai 8 % no kopējās zemes platības. Novads ir slavens kā lauksaimniecības teritorija, auglīgas zemes aizņem 70% no teritorijas. Vidējā zemes kadastrālā vērtība svārstās no 1100 – 1700 EUR/ha..

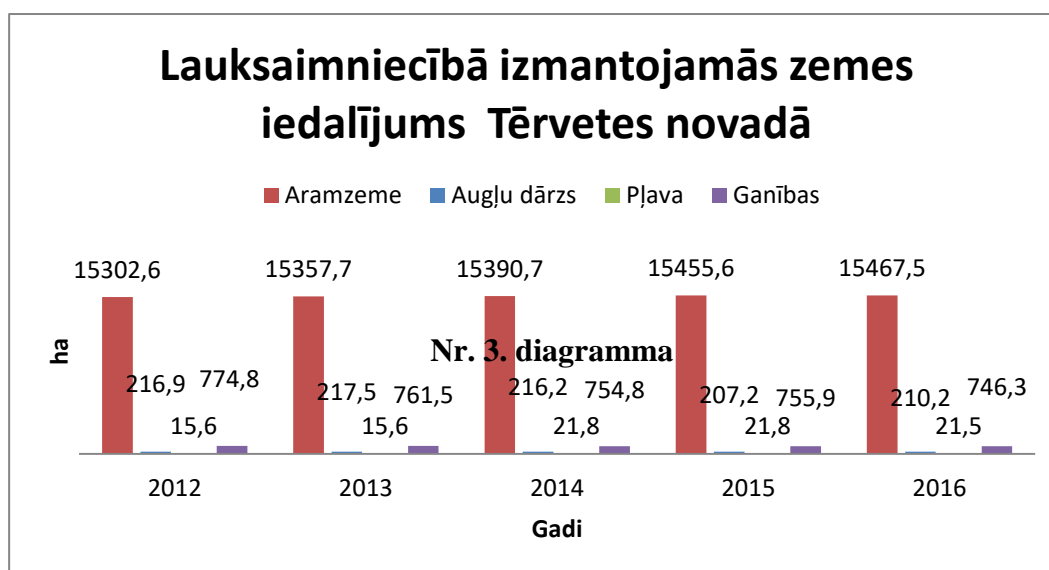
1.diagramma. Zemes lietošanas veidi procentuāli.

Pirmajā diagrammā ir attēlots zemes lietošanas veidu procentuāls iedalījums Tērvetes novadā kopumā. Kā redzams, lielāko daļu, jeb 76% sastāda lauksaimniecībā izmantojamā zeme, 16% sastāda mežu izmantojamā zeme, bet pārējo (8%) sastāda pārējie zemes lietošanas veidi. (krūmāji, purvi, ūdensobjektu zeme, zeme zem ēkām un būvēm, zeme zem ceļiem un pārējās zemes)

2.diagramma. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopplatība Tērvetes novadā.

Otrajā diagrammā ir attēlota Tērvetes novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopplatība piecu gadu periodā. Diagrammā vērojams šīs zemes pieaugums ar katru gadu. Ja 2012. Gadā tie bija 18057 ha, tad 2016. Gadā tie ir par 166,1 ha vairāk, jeb 18223,1

3.diagramma. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iedalījums Tērvetes novadā.

Trešajā diagrammā ir grafiski attēlots lauksaimniecības zemes iedalījums Tērvetes novadā 5 gadu nogrieznī. Kā redzams, visvairāk izmantotā lauksaimniecības zeme ir tieši aramzeme. Gadu no gada aramzemes platības aug. Ja 2012. Gadā tie bija 15302.6 ha, tad 2016. Gadā jau 15467.5 ha. Augļu dārzu platības šo piecu gadu laikā ir bijušas svārstīgas. 2012. Gadā tie bija 216.9 ha, bet tad šī platība sāka samazināties un jau 2015. Gadā tie bija 207.2, jeb par 9,7 ha mazāk nekā 2012. Gadā. Bet ir redzams, ka jau pēc gada šī platība atkal ir pieaugusi par 3 hektāriem (210.2 ha). Savukārt ganību platības Tērvetes novadā ir manāmi kritušās. Ja 2012. Gadā tie bija 774.8 ha, tad 2016. Gadā – 746.3, jeb par 28.5 ha mazāk.

Secinājumi

1. Zemes pārskatus veido katru gadu, līdz 15. martam. Tie ir nepieciešami, lai zinātu sadalījumu atbilstoši teritorijas izmantošanai, zemes lietošanas veidiem un īpašuma tiesību statusam katrā administratīvajā teritorijā, teritoriālā iedalījuma vienībā un valstī kopumā.
2. Tērvetes novads izveidojās 2002. gadā apvienojoties Tērvetes, Augstkalnes un Bukaišu pagastiem. Tas robežojas ar septiņiem citiem pagastiem un Lietuvas valsti. Tērvetes novads atrodas Zemgales vidienē. Caur novadu iet vairāki valstij nozīmīgi autoceļi. Galvenais zemes izmantošanas veids ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme un meži.
3. Kopumā Tērvetes novadā lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībām ir tendence pieaugt. Pēdējo piecu gadu laikā tā ir pieaugusi par 166,1 hektāru. Raugoties lauksaimniecībā izmantojamās zemes iedalījumos, pieaugums vērojams tikai aramzemes platībām, pārējām (augļu dārzi, pļavas ganības) šīs platības katru gadu ir mainīgas.

Literatūra

1. Tabulas no vzd.lv “Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un pa zemes lietošanas veidiem.” Pieejams: <http://www.vzd.gov.lv/lv/parskati-un-statistika/tematiskie-parskati/zemes-parskati/>
2. Par novadu: Tērvetes novada mājaslapa [Skatīts 13.11.2017.]
Pieejams: <http://tervetesnov.lv/sscms/novads/>
3. Zemes pārvaldības likums: LR (2014). [Skatīts 02.12.2017.] Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=270317>